

Visie Noordenveld 2025

“Natuurlijk samen”

Inleiding

Met de visie Noordenveld 2025 zet de gemeente de koers uit voor de toekomst. Het is alsof we een stip op de horizon zetten: daar willen we in 2025 zijn. Wat voor gemeente willen we dan zijn? Wat zijn de sterke punten die we willen behouden? Wat zijn de ontwikkelpunten?

Daarover gaat deze visie. Ze bestrijkt een periode van 14 jaar. Dat is een lange tijd. We weten nog niet precies hoe we de stip op de horizon gaan bereiken. Dat is een kwestie van invullen met concreet beleid.

In de visie staan vijf kernwaarden centraal. Het zijn waarden die de inwoners van Noordenveld het belangrijkste vinden aan de gemeente Noordenveld.

Deze visie is geen schets van de toekomst en is ook nog niet ingevuld met allerlei plannen. Die schets zal vorm krijgen in de beleidsplannen die we in de toekomst ontwikkelen.

Deze visie is meer een richtingwijzer, een inspirerende toetssteen voor toekomstig beleid. De bedoeling is dat de gemeente zich bij het ontwikkelen van toekomstig beleid steeds afvraagt: “Helpt dit beleid ons de kernwaarden te versterken? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom doen we het dan toch? En wat voor extra inspanning moeten we leveren om onze kernwaarden te versterken?”

Deze visie bevat dan ook geen financiële paragraaf. Ook die komen we pas tegen als we de visie gaan invullen met concreet beleid.

De inwoners aan het woord

Wij vinden het belangrijk wat onze inwoners ervan vinden. Daarom zijn we de boer op gegaan met de vraag: wat moeten volgens u, inwoners van Noordenveld, de sterke punten zijn in 2025? In het 'Rondje Noordenveld' dachten ongeveer 450 mensen in tien bijeenkomsten na over die vraag. Ouderen, jongeren, ondernemers, agrariërs, vertegenwoordigers van wijk- en dorpsbelangenverenigingen schreven hun ideeën op gekleurde post-its, om vervolgens met stickers aan te geven welke ideeën men het belangrijkste vond. Het leverde een kleurrijk beeld op. Dat beeld schetsten we in de concept-visie die vooraf ging aan dit uiteindelijke document. Daarnaast reageerden mensen via de sociale media, en via het reactieformulier op de website van de gemeente. Ook deze zijn verwerkt in navolgende schets.

De concept-visie is vervolgens weer voorgelegd aan onze inwoners met de vraag: "Hebben wij u goed begrepen?" Ook legden we de concept-visie voor aan de (beleids-)medewerkers van de gemeente. Hun reacties leverden het derde hoofdstuk "de Uitdaging" op.

Dit is het beeld dat de inwoners ons gaven. De volgende stap is dat de gemeente dit beeld verder gaat inkleuren. Zo kan iedereen zien wat de gemeente doet met de ideeën van de inwoners.

De ideeën van inwoners zijn ondergebracht in acht categorieën. Die behandelen we in hoofdstuk I. In de ideeën van de inwoners komen zaken naar voren die als een rode draad door de verschillende categorieën heen lopen. Deze vijf hebben we benoemd als kernwaarden: leefbaar, groen, duurzaam, ondernemend en transparant. Deze kernwaarden vormen de basis voor de visie. Ze staan verwoord in hoofdstuk II. De Missie, aan het eind van hoofdstuk II, is een kort, kernachtig statement waarin de kernwaarden als het ware zijn samengevat.

Hoofdstuk III, de Uitdaging, plaatsen we de kernwaarden in een perspectief. Welke ontwikkelingen verwachten we die ons zullen helpen de stip op de horizon te bereiken? Wat zijn de hindernissen die we onderweg zullen tegenkomen en hoe kunnen we die het beste nemen?

Hoofdstuk I Wat onze inwoners ervan vinden

Voorzieningen

Ook in 2025 is Noordenveld een gemeente met een goed voorzieningenniveau. Er is een goed aanbod aan winkels. Met een actief vestigingsbeleid stimuleert de gemeente de vestiging van kleine middenstand. De Albertsbaan (een overdekte winkelpromenade met een openbaar (gehandicapten)toilet) en het dorpscentrum van Nieuw-Roden (weer een aantrekkelijk dorpscentrum met een goed winkelaanbod) werden specifiek genoemd, maar ook Peize en Norg vervullen een centrumfunctie als het gaat om (winkel-)voorzieningen.

De aanwezigheid van onderwijs is essentieel voor de leefbaarheid. Elke kern, ook de kleinere, heeft daarom één of meer basisscholen. Er is kinderopvang van 7 uur 's ochtends tot 7 uur 's avonds. Dit verhoogt de aantrekkelijkheid voor jonge gezinnen. In veel dorpen is de school onderdeel van een Multi Functionele Accommodatie.

Als het aan de inwoners van Noordenveld ligt, heeft elke grotere kern ook in 2025 een bibliotheek. Wellicht zijn de bibliotheken dan de 'hangplekken' voor ouderen, waar ze naast het lenen van boeken ook terecht kunnen voor een kopje koffie.

Ook voor jongeren zijn er in 2025 meer voorzieningen. Tijdens de bijeenkomsten noemden jongeren het plaatsen van omni-playkooien specifiek als jongerenvoorziening.

Er zijn goede sportvoorzieningen met een breed aanbod aan sporten voor jong en oud. De zwembaden in Roden, Norg, Peize en Veenhuizen zijn behouden.

Voorzieningen op het gebied van de zorg zijn erop gericht dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Goede thuiszorg, een WMO-loket waarbij de cliënt centraal staat en een huisartsenpost in elke kern dragen daaraan bij. Een kleine zorgkliniek (dependance ziekenhuizen Groningen) is een goede aanvulling van het huidige aanbod en voorkomt bovendien verkeersbewegingen.

Noordenveld is een sociale gemeente waar iedereen mee kan doen.

Wonen en woningbouw

Het is over het algemeen prettig wonen in Noordenveld. De nabijheid van natuur en groen, de kleinschaligheid en het dorpse karakter, met name van de kleinere kernen spreekt de inwoners aan. Ook dat moet in 2025 behouden blijven. Wel zijn er een aantal aandachtspunten.

In 2025 wonen er waarschijnlijk minder mensen in Noordenveld. Over de precieze aantallen lopen de prognoses uiteen. Wel is duidelijk dat de samenstelling van de bevolking zal veranderen, zeker bij ongewijzigd woningbouwbeleid. Het aanbod aan woningen voor starters is klein en de inwoners vinden dit een slechte zaak. Nieuw aanbod van woningen moet dan ook vooral gericht zijn op starters en mensen met een smalle beurs. Ook moeten er meer woningen komen voor ouderen. De gemeente stimuleert leeftijdsbestendig bouwen, evenals duurzaamheid en het gebruik van zonne-energie. In 2025 is Noordenveld de duurzaamste gemeente van Drenthe. Deze doelen worden bereikt doordat de gemeente duidelijke doelstellingen en quota hanteert voor duurzaam en doelgroepgericht bouwen.

Nieuwbouw vindt met name plaats ter vervanging van bestaande bouw. Er is sprake van een beperkte groei, zeker in de kleinere kernen. Groei, voor zover nodig, vindt vooral plaats in Roden.

Het probleem van de permanente bewoning van recreatiewoningen is opgelost.

Natuur en groen

Dit is een kort hoofdstuk, want als er een ding is waarover de Noordenvelders het roerend eens zijn, dan is het wel de natuur en het groen. Noordenveld is een groene gemeente met veel natuur en groen. Dat moet zeker zo blijven. De groene buffer tussen Groningen en de dorpen in het noorden van de gemeente moet blijven.

Daarnaast zijn in 2025 de Natura 2000 gebieden uitgebreid en is de ecologische hoofdstructuur versterkt.

Infrastructuur en vervoer

De bereikbaarheid van de hoofdkernen is goed. Dat geldt zowel voor de auto als het openbaar vervoer. Met name de busverbinding tussen Groningen en Roden is prima. Het openbaar vervoer tussen de verschillende kernen in Noordenveld moet in 2025 echt beter zijn dan nu het geval is.

Daarnaast moet er in 2025 meer ruimte zijn voor fietsers. Goede, logische fietspaden verbinden dan de verschillende kernen. (Specifiek genoemd: een fietspad tussen Norg en Veenhuizen).

Goede, energiezuinige straatverlichting, ook buiten de bebouwde kom, bevordert de (verkeers)veiligheid. De inwoners van Roderwolde en omstreken zijn juist erg gesteld op hun nachtelijke duisternis.

Sluipverkeer wordt tegengegaan door een goede doorstroming van het verkeer op de hoofdverkeersaders en verkeersbeperkende maatregelen op wegen die gevoelig zijn voor sluipverkeer.

Werkgelegenheid en ondernemersklimaat

Noordenveld is een forensengemeente. Veel inwoners werken in de grote steden in de omgeving. Maar Noordenveld biedt ook zelf werkgelegenheid. Daarbij ligt de nadruk op drie sectoren: hoogwaardige kennis- en technologische bedrijvigheid in Roden, recreatie en toerisme en een levendige middenstand in de verschillende kernen.

De gemeente biedt een goed ondernemersklimaat, gekenmerkt door minder regels (maar meer handhaving) en een flexibele houding waardoor ondernemers snel kunnen inspringen op nieuwe trends.

Agrarische ontwikkeling

Noordenveld is van oudsher een agrarisch gebied, en ook in 2025 is het boerenbedrijf in sommige gebieden gezichtsbepalend. Daarbij gaat de voorkeur uit naar agrarische activiteit die past in de omgeving. Een van de manieren om boeren tegemoet te komen om hun bedrijf ook in de toekomst rendabel kunnen runnen, is de vergroting van het bouwblok met daarbij de kanttekening dat megastallen niet gewenst zijn. Koeien in de wei wel.

De gemeente stimuleert ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, zoals eigen (groene) energievoorziening, het plaatsen van zonnecollectoren.

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme is een speerpunt in de economische ontwikkeling van Noordenveld. Recreatie-ondernemers zijn gedreven, creatieve ondernemers. Recreatie en toerisme moeten aansluiten bij de sterke punten van Noordenveld. Dat betekent dat de nadruk ligt op natuurbeleving en kleinschaligheid. Er zijn goede voorzieningen voor fietsers, wandelaars en watersporters.

De gemeente heeft ook een aantal toeristische trekpleisters, zoals een recreatiepark en een klimbos op de locatie van de voormalige Vluchtheuvel.

Een goed voorzieningenniveau is niet alleen belangrijk voor de bewoners van Noordenveld, maar ook voor de toeristen. Specifiek genoemd zijn Albertsbaan Plaza en de zwembaden. Voor de campertoeristen zijn in de dorpen camperplaatsen beschikbaar met toilet en douchegelegenheid tegen betaling.

Er is een goed digitaal informatiesysteem beschikbaar met nieuws en activiteiten.

Cultuur

De inwoners van Noordenveld zijn gesteld op cultuur. Dat slaat niet alleen op het rijke aanbod aan cultuur in de vorm van monumenten, musea en theater- en muziekvoorstellingen, maar ook op de vele culturele verenigingen die een bindend element vormen in de Noordenveldse samenleving. Kunst met een grote K, maar ook tradities als de Rodermarkt moeten in ere worden gehouden. De gemeente speelt een actieve rol in de stimulering van culturele activiteiten.

Hoofdstuk II Kernwaarden en missie

De kernwaarden van onze gemeente zijn:

- Noordenveld is een leefbare gemeente
- Noordenveld is een groene gemeente
- Noordenveld is een duurzame gemeente
- Noordenveld is een ondernemende gemeente
- Noordenveld is een transparante gemeente

Noordenveld is een leefbare gemeente

Leefbaarheid staat voor alles wat het wonen in Noordenveld prettig maakt. Dat begint bij een goed voorzieningenniveau in de vorm van o.a. winkels, scholen en sportaccommodaties.

Maar ook minder tastbare zaken dragen bij aan de leefbaarheid, zaken als kleinschaligheid, het dorpse karakter van de verschillende kernen en een evenwichtige bevolkingsopbouw met plaats voor jong en oud. Een kwalitatief goed aanbod aan woningen is daarvoor essentieel. De marktvraag staat centraal: in 2025 zijn er daarom meer woningen voor starters, éénpersoonshuishoudens en ouderen. Dit wordt onder andere gerealiseerd door aanpassing en vervanging van bestaande woningbouw, en indien nodig nieuwbouw.

Cultuur en sport zijn een bindende factor in de Noordenveldse samenleving, waarbij de gemeente een stimulerende rol speelt.

Noordenveld is een gemeente waar ‘meedoen’ centraal staat, ook voor de zwakkere groepen in de samenleving.

Noordenveld is een groene gemeente

Natuur en groen vormen een van de kernwaarden van Noordenveld. Niet alleen voor de inwoners van Noordenveld, maar ook voor de talloze recreanten die onze gemeente bezoeken voor natuur, ruimte en rust.

We versterken de ecologische gebieden. De groene buffers moeten groen blijven. ‘Groen’ is niet alleen bos en heide met zandverstuivingen, maar ook het (openbare) groen in de woonwijken en de agrarische activiteit die past in de omgeving en een bijdrage levert aan het groene karakter van onze gemeente.

Noordenveld is een duurzame gemeente

Zuinig omgaan met de natuur en de beschikbare bronnen vinden de inwoners van Noordenveld belangrijk. Dat uit zich o.a. in het belang dat zij hechten aan goed openbaar vervoer en het stimuleren van het gebruik van duurzame energiebronnen. Maar ook in het duurzaam en leeftijdsbestendig bouwen.

Noordenveld is een ondernemende gemeente

Noordenveld als ondernemende gemeente steunt op de volgende pijlers: recreatie en toerisme, hoogwaardige kennisindustrie, een levendige middenstand in de verschillende kernen en de agrarische sector.

Recreatie is een van de economische motoren van Noordenveld. Niet alleen voor de vele recreatie-ondernemers die onze gemeente rijk is, maar ook omdat toeristen meehelpen de bestaande voorzieningen op peil te houden.

Recreatie sluit aan bij Noordenveld als groene gemeente Wij richten ons vooral op de recreanten die onze gemeente bezoeken voor groen, ruimte en rust, met een goed netwerk aan wandel-, fiets- en kanoroutes. Ook ons rijke culturele erfgoed vormt een belangrijke toeristische trekpleister.

Noordenveld is een transparante gemeente

De communicatie tussen gemeente en inwoners kan nog beter. Het initiatief daartoe ligt bij de gemeente. Zij nodigt inwoners in een vroeg stadium uit mee te denken over plannen die betrekking hebben op hun omgeving en houdt rekening met hun inbreng.

De manier waarop inwoners betrokken zijn bij het ontwikkelen van de visie op Noordenveld 2025 werd daarbij genoemd als voorbeeld van hoe het moet.

De term 'sociaal wijkbeheer 2.0' staat voor meer overleg en beter luisteren naar elkaar.

Transparant bestuur betekent niet dat inwoners altijd gelijk krijgen. De rol van de gemeente is immers ook om alle belangen zorgvuldig tegen elkaar af te wegen om tot een beslissing te komen. Het betekent wel dat de gemeente helder moet zijn over die afwegingen.

Missie

Noordenveld is een leefbare gemeente met goede voorzieningen in dorpen met een eigen karakter waar de inwoners betrokken zijn bij hun omgeving en iedereen mee kan doen. Duurzaamheid is belangrijk voor natuur en groen, een van de sterke pijlers die Noordenveld tot een aantrekkelijke woon- en recreatiegemeente maken.

Hoofdstuk III De uitdaging

Algemeen

Wanneer je een visie hebt op de toekomst, toets je als gemeente al je beleid aan die visie. Bij het ontwikkelen van beleid vragen we ons vanaf nu telkens af: levert dit beleid een bijdrage aan de kernwaarden die we in Noordenveld 2025 willen bereiken?

Leefbaar

Hoe je het ook wendt of keert, Noordenveld zal de komende jaren te maken krijgen met bevolkingskrimp. Dat betekent dat we de kosten voor alle voorzieningen waar onze inwoners zo'n prijs op stellen met minder mensen zullen moeten opbrengen. De discussie hoe dat dilemma op te lossen zullen we met onze inwoners moeten voeren.

Veel mensen in onze gemeente zetten zich al in als vrijwilliger. In de toekomst zal vrijwilligerswerk een grotere rol gaan spelen in het handhaven van het voorzieningenniveau. De gemeente vervult hierbij een stimulerende en faciliterende rol. Voorbeelden hiervan zijn er al, zoals inwoners die zelf zorgen voor het onderhoud van de begraafplaats in Nieuw-Roden, het haalbaarheidsonderzoek voor een multi functionele accommodatie in Een en de wijkschouwen.

Ook ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening op afstand (via internet) kan een bijdrage leveren aan het op peil houden van het voorzieningenniveau.

Voor een evenwichtige bevolkingsopbouw stimuleert de gemeente dat er voldoende gebouwd wordt voor jongeren, starters en mensen met een smalle beurs. Bij nieuwe bouwplannen stelt de gemeente daarom quota op basis van onderzoek naar de behoefte.

Groen

'Groen' is misschien wel de belangrijkste kernwaarde van Noordenveld. De gemeente gaat dan ook zuinig om met natuur en groen binnen haar grenzen. Een goed netwerk van wandel- en fietspaden en kanoroutes zorgt ervoor dat mensen op een duurzame manier van de natuur kunnen genieten.

In de woongebieden draagt het openbare groen bij aan het groene karakter van Noordenveld. De gemeente betreft haar inwoners nadrukkelijk bij het beheer van de

groene ruimte. Hoe willen zij dat hun openbaar groen eruit ziet en wat doen ze zelf om hieraan bij te dragen?

Bij uitbreidingsplannen stelt de gemeente een norm voor de minimale hoeveelheid groen en neemt bestaande groenstructuren op in de plannen, zodat nieuwe wijken meteen een groene uitstraling hebben.

Duurzaam

Noordenveld streeft ernaar om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Veel oplossingen op het gebied van duurzaamheid kosten eerst geld en leveren pas op termijn iets op. Toch zal de gemeente in haar beleid duurzaamheid stimuleren.

Dit doet ze op diverse fronten, zoals:

Gratis advies over duurzaam bouwen aan mensen die gaan bouwen binnen de gemeente.

Stimuleren van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen, waarbij de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft.

Ondernemend

De bedrijvigheid in Noordenveld concentreert zich op de terreinen recreatie en toerisme, hoogwaardige kennistechnologie, een levendige middenstand en de agrarische sector.

De gemeente stimuleert ondernemingen kennis en ervaring te delen om te komen tot nieuwe, creatieve ideeën. Een voorbeeld hiervan is het toeristisch recreatief platform (in oprichting). Een goed netwerk van wandel- en fietspaden en kanoroutes levert een bijdrage aan duurzame recreatie.

Hoogwaardige kennistechnologie wordt o.a. aangetrokken door een goede infrastructuur (supersnelle glasvezelverbinding).

Door het verminderen van de regeldruk wordt ondernemen in Noordenveld makkelijker en leuker. De regels die er nog wel zijn worden gehandhaafd.

Transparant

De gemeente betreft haar inwoners steeds meer bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. De vraag is niet langer: gáán we inwoners betrekken bij beleidsontwikkeling en uitvoering, maar hóe betrekken we inwoners daarbij.

In onze communicatie stellen we de burger centraal. Korte lijnen zijn belangrijk: een gemeentelijk contactcentrum zorgt ervoor dat mensen met hun vragen meteen op de juiste plaats zijn en snel antwoord krijgen.

Daarbij maakt het niet uit of onze inwoners bellen, langskomen aan de balie of ons een brief of e-mail schrijven. Altijd worden zij op een correcte en vlotte manier geholpen.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door het Europees Sociaal Fonds.

Het Europees Sociaal Fonds investeert in jouw toekomst.